

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ nr 5533.6.2018.ML.JS

Informacje o kontrolowanej szkole:

Informacje o kontrolowanej jednostce:

Nazwa i adres jednostki: Liceum Ogólnokształcące Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Zespole Szkół im. I. Łukasiewicza w Policach (ul. Siedlecka 6, 72-010 Police)
Telefon: 91 424 13 06 **e-mail:** sek@zspolice.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Agata Jarymowicz

P. M. Lachara / 16.03.2018

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Telefon: 91 4427500 **E-mail:** kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Małgorzata Lachara	26 lutego 2018 r.	WKB.5533.6.2018.ML
2.	Jolanta Smagalska	26 lutego 2018 r.	WKB.5533.6.2018.JS

Termin rozpoczęcia kontroli: 27 lutego 2018 r.
Termin zakończenia kontroli: 27 lutego 2018 r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny: 5533.6.2018.MG.JS
Numer wpisu do rejestru kontroli jednostki kontrolowanej: 41

Informacje o kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w związku ze skargami złożonymi przez rodziców uczniów szkoły w zakresie przeliczania punktów uzyskanych przez uczniów podczas próbnych egzaminów maturalnych na oceny szkolne.

W trakcie kontroli:

- Przeprowadzono rozmowę z panią Agatą Jarymowicz - dyrektorem szkoły i wicedyrektorem – Bożeną Pawełkiewicz.
- Analizowano następującą dokumentację:
- Statut Zespołu Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach w zakresie form oceniania uczniów,
- dziennik elektroniczny,

Handwritten initials/signature

- formularze próbnych egzaminów maturalnych.

Ustalenie stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości:

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły oraz wicedyrektorem ds. pedagogicznych, którzy złożyli wyjaśnienia w sprawie obowiązujących w szkole form oceniania uczniów.

Analizowano dziennik klasy III LE, przedmiot - j. polski, nauczyciel – pani Marta Ziółkowska.

Z przedstawionego dziennika elektronicznego wynika, że ww. nauczyciel stosował następujące formy oceniania uczniów: aktywność, czytanie ze zrozumieniem, karta pracy, kartkówka, plan wypowiedzi ustnej, praca na lekcji, sprawdzian ze znajomości lektury, sprawdzian, test diagnostyczny 1, test diagnostyczny 2, test diagnostyczny rozszerzony, wypracowanie - poziom rozszerzony, matura ustna próbna. Do dnia kontroli odbyły się dwa testy diagnostyczne (matury próbne) składające się z dwóch elementów: czytania ze zrozumieniem i umiejętności tworzenia tekstu pisanego. Każdy uczeń uzyskał odrębną punktację z części rozumienie tekstu i rozprawka. Test realizowano w obu formach jednocześnie przez 170 min. W dniach: 21 listopada 2017 r. i 30 stycznia 2018 r. uczniowie mieli odwołane lekcje w związku z przeprowadzanymi w szkole próbnymi egzaminami maturalnymi. Z przedstawionych zapisów w dzienniku elektronicznym wynika, że w tych dniach młodzież ucząca się we wszystkich klasach maturalnych uczestniczyła w egzaminach próbnych.

W dalszej części kontroli przeanalizowano zapisy w dzienniku klasy III LA – przedmiot - j. polski, nauczyciel - Katarzyna Hańczkiewicz.

Nauczyciel ten stosuje następujące formy oceniania uczniów: aktywność, matura - czytanie ze zrozumieniem, praca klasowa, praca literacka - maturalna, praca na zajęciach, sprawdzian, zadanie domowe, znajomość lektury, matura próbna.

W szkole obowiązuje program nauczania języka polskiego Barbary Łabędzkiej - „Ponad słowami”, wydawnictwa Nowa Era.

Podczas kontroli przeanalizowano udostępnione przez dyrekcję szkoły 4 prace z matury próbnej z j. polskiego. Recenzje w formie jedno- lub dwuzdaniowej nie odnosiły się do kryteriów oceniania obowiązujących na egzaminie zewnętrznym. Przykładowo jedna z nich brzmiała: „*Laura, odkrywam Cię na nowo. Dobra praca, choć niewolna od błędów językowych*”. Uczennica otrzymała 31 z 50 możliwych do

uzyskania punktów. Nie można więc stwierdzić, na jakiej podstawie nauczyciel ustalił taką punktację i nad czym uczennica klasy maturalnej powinna popracować, aby uzyskać lepszy wynik na egzaminie zewnętrznym.

Kolejny nauczyciel języka polskiego - pani Justyna Walichiewicz-Jasina ocenia uczniów za czytanie ze zrozumieniem, prace stylistyczne, aktywność na lekcji oraz prezentację.

Formy oceny uczniów w klasie III LE z matematyki dotyczyły odpowiedzi (0-2pkt), aktywności (0-2pkt), kartkówek (0-6pkt lub 0-5pkt), matur próbnych (0-50pkt), pracy na lekcji (0-2pkt), oraz sprawdzianów (0-15pkt, 0-12pkt, 0-20pkt).

W szkole obowiązuje program nauczania matematyki „Matematyka, program nauczania matematyki dla szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą” autorstwa Doroty Ponczek, Wydawnictwa Nowa Era.

Z powyższego wynika, że w I okresie roku szkolnego 2017/2018 zorganizowano dwa egzaminy próbne w oparciu m. in. o materiały opublikowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Arkusze obejmowały zagadnienia obowiązujące w podstawie programowej dla całego cyklu kształcenia w klasach I-III liceum ogólnokształcącego oraz w gimnazjum.

Ze statutu szkoły wynika, że ocena śródroczna wyliczana jest w sposób następujący: liczba punktów uzyskanych przez uczniów w każdym półroczu dzielona jest przez liczbę punktów możliwych do zdobycia. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej uczeń pisze maturę próbną w innym terminie. Gdy obecność jest nieusprawiedliwiona – uczeń uzyskuje zero punktów.

Dane dotyczące klas maturalnych w LO:

Rok szkolny 2016/2017

- liczba uczniów w klasach maturalnych: 133
- ukończyło szkołę: 123
- nie przystąpiło do matury: 17
- maturę zdało: 72 w pierwszym terminie w maju + 8 w terminie poprawkowym

Rok szkolny 2017/2018

- liczba uczniów w klasach maturalnych: 155
- deklarację przystąpienia do egzaminu złożyło: 131

Z przeprowadzonego wśród 66 uczniów szkoły badania ankietowego wynika, że wszyscy uczniowie zostali zapoznani z procedurą egzaminu maturalnego. 64 z 66 zna

wymagania obowiązujące na egzaminie maturalnym. Nauczyciele przedmiotów objętych egzaminem oceniają uczniów za następujące formy:

Liczba odpowiedzi	Formy oceniania
62	kartkówki
66	sprawdziany
39	wypracowania domowe
14	prace projektowe
66	próbne egzaminy z przedmiotów obowiązujących na egzaminie maturalnym
8	diagnozy sprawdzające nabyte umiejętności w zakresie
18	inne czynności: aktywność na lekcji (5), praca na lekcji (3), odpowiedzi ustne (8), prace klasowe (1), przygotowanie do lekcji (1)

Większość uczniów wie, że w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na egzaminie próbnym lub diagnozie otrzymuje 0 punktów. Wszyscy badani twierdzą, że liczba uzyskanych punktów na egzaminie próbnym jest brana pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej. W ocenie 62 z 66 powoduje to obniżenie ww. ocen. Ponadto badani potwierdzili, że dwukrotnie uczestniczyli w pierwszym półroczu bieżącego roku szkolnego w egzaminach próbnych z następujących przedmiotów: języka polskiego, matematyki, j. obcego, biologii, chemii i geografii. Zdaniem 30 z 66 nauczyciele, przedstawiając wyniki egzaminu próbnego, informują ich o tym, co opanowali dobrze i nad czym powinni szczególnie popracować. 36 z 66, czyli ponad połowa jest odmiennego zdania. Formy udzielanej informacji zwrotnej to: *przerabianie zadań, których uczniowie nie rozwiązali, omawianie błędów, ogólna analiza zdań maturalnych*. W ocenie 37 z 66 nauczyciele przedmiotów maturalnych udzielają im wsparcia w przygotowaniu do egzaminu dojrzałości. 29 jest odmiennego zdania. Formy wsparcia udzielane przez szkołę to:

- organizacja grupowych zajęć dodatkowych przygotowujących do egzaminu (26 z 66)
- udzielanie indywidualnych wskazówek o tym, nad czym należy jeszcze popracować (19 z 66)
- organizacja zajęć indywidualnych z uczniami (7 z 66).

34 z 66 badanych sądzi, że nauczyciele dobrze przygotowują ich do egzaminu maturalnego. 31 z 66 nie podziela tego poglądu. 41 z 66 badanych korzysta z korepetycji z przedmiotów maturalnych. 30 z 66 twierdzi, że nauczyciele zniechęcali młodzież do wzięcia udziału w egzaminie maturalnym. Nauczyciele najczęściej straszili, że uczniowie nie otrzymają oceny pozytywnej na zakończenie trzeciej klasy, jeżeli zgłoszą chęć uczestnictwa w egzaminie maturalnym. Ponadto komentują na forum klasy i wyśmiewają się z prac uczniowskich. Mówią: „*marnujesz mój i swój czas, zaniżasz mi zdawalność*”. „*Cisną*”, *abym musiał zdawać poprawkę*”. Jedynie 10 badanych czuje się dobrze przygotowanych do egzaminu maturalnego. 54 sądzi, że tak nie jest.

Ponadto 47 z 66 uczniów uważa, że obowiązujący w szkole punktowy system oceniania jest czytelny, jednak 38 z 66 ocenia, że jest on niesprawiedliwy.

Powody tej oceny są, wg uczniów, następujące:

- "przy ocenianiu pracy na lekcji – jeżeli otrzyma się połowę punktów (50%), to otrzymuje się ocenę dopuszczającą, co obniża punkty procentowe wystawione na koniec okresu/roku",
- "nie wszyscy nauczyciele rozumieją, jaką wartość mają punkty, a punkty bardzo obniżają oceny, jakie powinniśmy dostawać, puła punktów wynosi założmy 60, wpisanie matury próbnej na 50 bardzo zaniża ocenę końcową, podobnie jest ze sprawdzianami",
- "jeżeli otrzymamy małą liczbę punktów z wysoko punktowanej formy, to ciężko jest to nadrobić innymi formami, jedną oceną można popsuć wszystko, a potem praktycznie nie jest możliwe nadrobienie tego",
- "próbne matury mocno zaniżają ocenę końcową, na wielu przedmiotach są najważniejszą formą, decydującą o ocenie rocznej i dopuszczeniu do egzaminu",
- "w tym roku szkolnym podwyższono próg zdawalności z 30% na 40%, przez wstawianie ocen z matur próbnych, ciężko jest otrzymać ocenę dopuszczającą z przedmiotu, z którego w ubiegłych latach miało się ocenę bardzo dobrą",
- "punktowy system oceniania jest niesprawiedliwy, ponieważ oceny są ponoć takiej samej wagi, a na matematyce rozszerzonej liczy się 80% ocen, a z podstawy - 20%, co znacznie obniża średnią",
- "nauczyciel wystawia punkty wg własnego widzimisię, nie bierze pod uwagę klucza obowiązującego przy ocenie prac maturalnych",
- "dostajemy punkty z próbnych egzaminów maturalnych i mają one znaczący wpływ na ocenę końcową w trzeciej klasie, wielu uczniów przez przykładowe 6/50 nie zdaje z wielu przedmiotów, a przez wysoki mianownik nie ma możliwości nadrobienia punktów",
- "złe podejście nauczyciela do prowadzenia lekcji, brak zaangażowania ze strony nauczyciela",
- "oceny z próbnej matury nie powinny zaważać na ocenie rocznej czy semestralnej, ponieważ uczniowie rezygnują z matury, żeby zdać klasę",
- "szkoła odbiera uczniom możliwość dalszego kształcenia",
- "nauczyciele zniechęcali mnie do zdawania matury z przedmiotu dodatkowego, który odbywa się na poziomie rozszerzonym",
- "przez otrzymanie jednej słabej oceny punkty spadają w taki sposób, że nie da się tego nadrobić",
- podniesiony próg procentowy (ocena dopuszczająca od 40%) zniechęca uczniów do przystępowania do matury, gdy wyniki matur próbnych są wpisywane do dziennika,
- "system punktowy nie jest sprawiedliwy, ponieważ wystarczy nawet z ważnego powodu (choroba, pobyt w szpitalu) opuścić lekcje, a zera w dzienniku zbierają się do tego stopnia, że bardzo trudno to nadrobić".

W ocenie uczniów inne problemy występujące w przygotowaniu do egzaminu maturalnego to:

- brak czasu na uczęszczanie na korepetycje, gdyż lekcje trwają do późnych godzin,
- trenerzy nie chcą zwalniać z treningów,
- częste nieobecności nauczycielki matematyki,
- tylko osoby zdające maturę z matematyki na poziomie rozszerzonym są w stanie opanować materiał i zdać maturę,
- zmiana nauczyciela matematyki w ostatnim roku,
- brak zaangażowania ze strony niektórych nauczycieli,
- nauczyciele matematyki niezrozumiale tłumaczą zagadnienia,
- "nauczyciele zaniżają oceny i realizują formy oceniania, których wcześniej nie było, co wpływa negatywnie na wysokość uzyskiwanych ocen przez wszystkich uczniów w klasie, większość klasy jest zagrożona, a pani się tylko z tego śmieje",
- nauczyciele nie wstawiają ocen w terminie, nie chcą pomagać w poprawieniu ocen,
- "jeżeli ktoś ma jedynkę na półroczu, to jest problem z zaliczeniem na ocenę dopuszczający na zakończenie roku",
- "mojego nauczyciela j. polskiego bardzo często nie ma w pracy, przez ostatni miesiąc nie miałem zajęć, a mój próbny egzamin maturalny z tego przedmiotu do dziś (prawie miesiąc od napisania) nie został mi pokazany, nie mówiąc o omówieniu, zostały jedynie wpisane punkty".

Uczniowie postulowali, aby wyniki egzaminów próbnych nie były uwzględniane przy ustalaniu ocen śródrocznych i rocznych zwłaszcza z dodatkowych przedmiotów rozszerzonych, ponieważ zmusza to ich do rezygnacji z matury. Stwierdzili, że w szkole jest za mało dodatkowych zajęć z rozszerzonych przedmiotów maturalnych. Analizowany przykładowy przedmiotowy system oceniania z języka polskiego opisuje między innymi warunki poprawy oceny jednostkowej. Stanowi on, że

„Wszystkie przeprowadzone przez nauczyciela formy są dla ucznia obowiązkowe, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej. Jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie będzie mógł zrealizować którejś z nich, może ją zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w ciągu tygodnia po powrocie do szkoły. Uczeń sam zgłasza chęć zaliczenia nauczycielowi. Jeśli nieobecność nie będzie usprawiedliwiona, traci możliwość zdobycia punktów. Uczniowi przysługuje poprawa jednej formy sprawdzenia wiedzy w semestrze. O terminie i formie poprawy decyduje nauczyciel. Zaliczenie sprawdzianu ze znajomości lektury może odbyć się na pierwszych zajęciach, na których uczeń jest obecny, jeśli nauczyciel wyrazi na to zgodę, chyba że zaliczył go wcześniej, w czasie wolnym od zajęć.”

Ponadto system ten opisuje warunki poprawy oceny rocznej: „Prawo do poprawienia oceny końcowej przysługuje po spełnieniu następujących warunków:

- brak godzin nieusprawiedliwionych na języku polskim,
- wykorzystanie wszystkich przeprowadzonych form oceniania,
- brak 0 p. za takie formy jak: sprawdzian, praca klasowa, próbna matura, sprawdzian, praca klasowa.

1 18

Poprawa oceny odbędzie się w formie egzaminu pisemnego z wiadomości z całego roku, który odbędzie się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Nauczyciel ustala zakres materiału i formę zaliczenia”.

Podsumowanie:

- Część nauczycieli przedmiotów maturalnych nie udziela uczniom informacji zwrotnej po przeprowadzonym egzaminie próbnym.
 - W klasach maturalnych o ocenie śródrocznej i rocznej decydują głównie wyniki próbnych egzaminów maturalnych, które są przeliczane na oceny szkolne, co jest niezgodne z przepisami prawa oświatowego i zaleceniami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (punktów uzyskanych z matury próbnej nie wolno przeliczać na oceny szkolne, ponieważ jest to niesprawiedliwe).
 - Organizowane matury próbne nie spełniają swojej funkcji, w szczególności w zakresie indywidualnego informowania uczniów o ich postępach w przygotowaniu do egzaminu maturalnego.
 - Wewnątrzszkolny system oceniania szkolnego w klasach maturalnych jest uzależniony od systemu oceniania zewnętrznego i demotywuje uczniów do podejmowania wysiłków.
 - Wewnątrzszkolny system oceniania nie spełnia celów wynikających z art. 44b ust. 5 ustawy o systemie oświaty:
 - większość uczniów nie jest informowana o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie w związku z tym, że nauczyciele w większości ograniczają się do podania uczniom liczby uzyskanych punktów, a uczniom nie jest udzielana dostateczna pomoc w nauce poprzez przekazanie im informacji o tym, co zrobili dobrze i jak powinni dalej pracować, aby zdać egzamin,
 - udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju nie ma charakteru powszechnego,
 - większość uczniów klas maturalnych nie jest motywowana do dalszych postępów w nauce i do przystępowania do egzaminu maturalnego oraz ocenia wewnątrzszkolny system oceniania jako niesprawiedliwy, ponieważ w ostatnim roku nauki (2017/2018) podniesiono bez konsultacji z uczniami progi procentowe, a także uzależniono oceny śródroczne i roczne od wyników egzaminów próbnych.
 - Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego jest restrykcyjny i selekcyjny, ponieważ umożliwia poprawę oceny rocznej jedynie wybranym uczniom, a ponadto nie uwzględnia indywidualnej sytuacji ucznia, który z różnych przyczyn (w tym usprawiedliwionych) nie ma możliwości przystąpienia do poprawiania ocen. Uniemożliwia też wielu uczniom uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana, w tym również z powodów wychowawczych, co jest sprzeczne z przepisami prawa.
- Z ustaleń podjętych w trakcie kontroli wynika, że dyrektor szkoły, mimo wydanego przez kuratora oświaty w piśmie WKB.5523.7.2018.ML z dnia 1 lutego 2018 r. zalecenia dotyczącego dostosowania działalności szkoły i § 52 ust. 1 pkt 2 lit. g statutu szkoły do obowiązujących przepisów, nadal przelicza punkty uzyskane podczas egzaminów próbnych na oceny szkolne, co budzi zrozumiały sprzeciw uczniów i ich rodziców.

Zalecenia:

- Dostosować system oceniania wewnętrznego i przedmiotowe systemy oceniania do zapisów dotyczących oceniania i klasyfikowania uczniów ujętych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2017.2198 t.j. z dnia 2017.11.29) oraz zasad wynikających ze współczesnych nauk pedagogicznych.

Termin wykonania zaleceń: od dnia otrzymania protokołu.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658) dyrektor szkoły w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół sporządzono w dniu 8 marca 2018 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR

.....
Miejscowość, data i podpis

dyrektora kontrolowanej jednostki*

WIZYTATOR

Jolanta Smagalska

Szczecin, 8.03.2018

.....
Miejscowość, data i podpis

kontrolującego*

STARSZY WIZYTATOR

Małgorzata Lachtara

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

DYREKTOR

Police, 15.03.2018r.

.....
Agata Jarzymowicz

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Police

....., dnia

15.03

..... 2018 r.

* Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1658), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.